

Milan Sudzina

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
ORCID: 0000-0001-9038-8018

**INSOLVENČNÉ KONANIA TÝKAJÚCE SA ČLENOV
SKUPINY SPOLOČNOSTÍ****Úvod**

Dňa 20. mája 2015 bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z o insolvenčnom konaní (prepracované znenie) (U. v. EU L 141, 5. 6. 2015, s. 19) (ďalej len „Nariadenie“ alebo „Nariadenie o insolvenčnom konaní“). Toto nariadenie obsahuje úpravu insolvenčného konania s cudzím prvkom vo vzťahu k členským štátom Európskej únie (ďalej len „Únia“) s výnimkou Dánska (ďalej len „členský štát“). Nariadenie je priamo uplatniteľné a záväzné vo všetkých členských štátoch. Cieľom tohto článku je analyzovať právnu úpravu podľa Nariadenia o insolvenčnom konaní vzťahujúcu sa na insolvenčné konania týkajúce sa členov skupiny spoločností v členských štátoch Európskej únie. Táto právna úprava je reakciou na narastajúce množstvo insolvenčných konaní nadnárodných obchodných spoločností¹. Účelom novej právnej úpravy je zabezpečenie efektívneho vedenia insolvenčných konaní týkajúcich sa materskej spoločnosti a dcérskych spoločností, ktoré sa častokrát nachádzajú v rôznych členských štátoch². Tieto obchodné spoločnosti tvoria tzv. skupinu spoločností³. Nariadenie považuje za skupinu spoločností materský podnik a všetky jeho dcérske podniky, pričom pod materským podnikom sa rozumie podnik, ktorý kontroluje, a to priamo alebo nepriamo, jeden alebo viaceré dcér-

¹ M. Menjucq, R. Damman, *Regulation No. 1346/2000 on Insolvency Proceedings; Facing the Companies Group Phenomenon*. In: *Business Law International*, 2008, roč. 9, č. 2, s. 145.

² P.J.F. Bernardo, *Cross-border Insolvency and the Challenges of the Global Corporation: Evaluating Globalization and Stakeholder Predictability through the UNCITRAL Model Law on Cross-Border Insolvency and the European Union Insolvency Regulation*. In: *Ateneo Law Journal*, 2012, roč. 50, s. 799.

³ K. Rainey, *The European Insolvency Regulation and the Treatment of Group Companies: An Analysis*. In: *International Corporate Rescue*, 2006, č. 3, s. 322.

ske podniky. Materským podnikom je podnik, ktorý vypracúva konsolidovanú účtovnú závierku podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

V súvislosti s riešením koncernovej insolvencie vzniká otázka, či úpadok členov skupiny spoločností má byť riešený v jednom insolvenčnom konaní podľa sídla materskej spoločnosti alebo vo viacerých samostatných insolvenčných konaniach, ktoré budú vedené voči jednotlivým členom skupiny. Keďže jednotlivé spoločnosti patriace do rovnakej skupiny majú právnu subjektivitu, v dôsledku toho úpadok všetkých členov skupiny spoločností nemá byť riešený v jednom insolvenčnom konaní, ale vo viacerých samostatných insolvenčných konaniach v členských štátoch, kde majú členovia skupiny centrum svojich hlavných záujmov („COMI“ – skratka z anglického „centre of main interests“). Tento záver vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci Eurofood⁴. Aj keď je úpadok každého člena skupiny spoločností riešený v samostatnom insolvenčnom konaní, pre úspešný priebeh týchto konaní Nariadenie stanovuje procesné pravidlá upravujúce vzájomnú spoluprácu a komunikáciu správcov a súdov a koordináciu insolvenčných konaní vzťahujúcich sa na členov skupiny. Nariadenie o insolvenčnom konaní zavádza nové konanie, ktorým je koordinačné konanie na úrovni skupiny spoločností.

Vzájomná spolupráca správcov a insolvenčných súdov

Ak sú začaté v rôznych členských štátoch insolvenčné konania v súvislosti s niekoľkými spoločnosťami patriacimi do rovnakej skupiny spoločností, správcovia a súdy majú medzi sebou úzko spolupracovať s cieľom nájdania takého riešenia, ktoré by viedlo k posilneniu efektívnosti vedenia všetkých súvisiacich konaní, aby sa dosiahlo ozdravenie skupiny spoločností alebo došlo k takému speňaženiu majetku, aby veritelia boli uspokojení v čo najväčšom rozsahu.⁵ Ak sa insolvenčné konanie týka dvoch alebo viacerých členov skupiny spoločností, správcovia ustanovení v týchto insolvenčných konaniach sú povinní medzi sebou navzájom spolupracovať⁶. V prípade, že je tu pravdepodobnosť úspešnej reštrukturalizácie, správcovia majú uskutočniť všetky kroky smerujúce k vypracovaniu návrhu koordinovaného reštrukturalizačného plánu. Správcovia sú povinní oznamovať si všetky informácie, ktoré sú podstatné pre efektívne

⁴ Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) vo veci C-341/04 - Eurofood IFSC z 2. mája 2006, Zb. s. I-3813, ECLI:EU:C:2006:281, body 36 a 37.

⁵ J. Goldring, J. Perry, *Mutual co-operation in multinational insolvencies – approach of the English courts*. In: *Insolvency Law & Practice*, 2000, s. 110.

⁶ P.J.F. Bernardo, *Cross-border...*, s. 799.

vedenie insolvenčných konaní týkajúcich sa jednotlivých členov skupiny spoločností. Správca, ktorý bol ustanovený v insolvenčnom konaní, ktoré sa vzťahuje na člena skupiny spoločností, má právo zúčastniť sa schôdze veriteľov a byť vypočutý v akomkoľvek inom insolvenčnom konaní vedenom voči inému členovi tej istej skupiny spoločností.

Správca je oprávnený žiadať informácie a pomoc v insolvenčnom konaní, ktoré sa vzťahuje na iného člena skupiny, od súdu, na ktorý bol podaný návrh na začatie insolvenčného konania, ktorý sa týka iného člena tej istej skupiny. Súd, ktorý začal insolvenčné konanie týkajúce sa dvoch alebo viacerých členov skupiny spoločností má spolupracovať s akýmkoľvek insolvenčným súdom iného členského štátu, na ktorý bol podaný návrh na začatie insolvenčného konania týkajúceho sa iného člena tej istej skupiny. Vzájomná spolupráca správcov a súdov je nevyhnutná pre efektívne vedenie insolvenčných konaní týkajúcich sa členov skupiny spoločností.

V praxi môže dôjsť k situácii, že je navrhnutý reštrukturalizačný plán, ktorý sa týka niekoľkých členov skupiny spoločností, a v niektorom insolvenčnom konaní týkajúcom sa člena skupiny spoločností, ktoré nie je zaradené do koordinačného konania, dochádza k procesu speňažovania majetku podliehajúceho insolvenčnému konaniu.⁷ Ak možno opodstatnene predpokladať, že reštrukturalizačný plán bude úspešný, vykonanie opatrenia súvisiaceho s realizáciou speňažovania majetku patriaceho do majetkovej podstaty by mohlo ohroziť zdarné uskutočnenie tohto reštrukturalizačného plánu. V takomto prípade správca, ktorý bol ustanovený v insolvenčnom konaní, ktoré sa vzťahuje na člena skupiny spoločností, má právo v inom insolvenčnom konaní, ktoré sa vedie vo vzťahu k inému členovi tej istej skupiny spoločností, na ktorého sa nevzťahuje koordinačné konanie na úrovni skupiny, podať návrh na povolenie odkladu akéhokoľvek opatrenia týkajúceho sa procesu speňažovania majetku patriaceho do majetkovej podstaty⁸. Súd môže rozhodnúť o odklade najviac na tri mesiace. Túto dobu je možné predĺžiť. Dĺžka odkladu vrátane predĺženia nesmie presiahnuť celkovo 6 mesiacov.

Začatie koordinačného konania

Za účelom zabezpečenia uľahčenia a zefektívnenia vedenia insolvenčných konaní vzťahujúcich sa na členov skupiny spoločností má správca oprávnenie podať návrh na začatie koordinačného konania na úrovni skupiny⁹. Cieľom tohto

⁷ P.H. Conac, *Director's Duties in Groups of Companies – Legalizing the Interest of the Group at the European Level*. In: *European Company and Financial Law Review*, 2013, č. 10, s. 194.

⁸ R. Galen, *The Recast Insolvency Regulation and Groups of Companies*. In: Parry, R. Omar, P. Reimagining Rescue. Nottingham–Paris 2016, s. 53–68.

⁹ E. Nietzer, *Guidelines for Coordination of Multinational Enterprise Group Insolvencies*. In: *International Insolvency Law Review*, 2012, roč. 3, č. 4, s. 491.

nového inštitútu nie je len zjednodušenie spravovania záležitostí členov skupiny spoločností v insolvenčnom konaní, ale aj vytvorenie možnosti pre koordinovanú reštrukturalizáciu členov tej istej skupiny obchodných spoločností, ktorá umožní proces ich úspešného ozdravenia, a nie iba výhodnejšie speňaženie majetku patriaceho do majetkovej podstaty¹⁰. Ktorýkoľvek správca, ktorý bol ustanovený v insolvenčnom konaní vzťahujúcom sa na člena skupiny spoločností, je oprávnený podať návrh na začatie koordinačného konania na úrovni skupiny spoločností. Správcovia ustanovení v insolvenčných konaniach týkajúcich sa členov tej istej skupiny majú možnosť dohodnúť sa, ktorý súd bude mať právomoc na začatie koordinačného konania. Ak sa správcovia nedohodnú, ktorý súd bude mať právomoc, návrh na začatie koordinačného konania sa môže podať na ktoromkoľvek súde, ktorý má právomoc vzťahujúcu sa na začatie insolvenčného konania člena skupiny spoločností.¹¹

Súd, na ktorý bol podaný na začatie koordinačného konania, je povinný najprv preveriť, či je tu predpoklad, že začatie koordinačného konania povedie k uľahčeniu vedenia insolvenčných konaní vzťahujúcich sa na členov skupiny spoločností a či žiaden veriteľ insolvenčného konania vzťahujúceho sa na člena skupiny, ktorý sa má zúčastniť na koordinačnom konaní, nebude zaradením do procesu koordinácie finančne znevýhodnený.¹² Zároveň musí preskúmať, či osoba navrhovaná za koordinátora spĺňa všetky požiadavky stanovené Nariadením o insolvenčnom konaní.

Námietky a rozhodnutie súdu o začatí koordinačného konania

Koordinačné konanie na úrovni skupiny má mať dobrovoľný charakter.¹³ Účasť v koordinačnom konaní nemožno nanútiť správcom ustanoveným v insolvenčných konaniach týkajúcich sa členov skupiny spoločností. Preto Nariadenie o insolvenčnom konaní umožňuje správcom, na ktorých sa vzťahuje návrh na začatie koordinačného konania, vzniesť v stanovenej lehote námietku. Námietku je možné vzniesť v dvoch prípadoch. V prvom prípade správca môže namietat' proti zaradeniu insolvenčného konania, v ktorom bol ustanovený do funkcie správcu, do koordinačného konania. Podanie tejto námietky má za

¹⁰ I. Mevorach, *The 'Home Country' of a Multinational Enterprise Group facing Insolvency*. In: Norton Annual Review of International Insolvency, 2009, s. 89.

¹¹ B. Wessels, *International Jurisdiction and Groups of Companies*. In: A. Verweij, B. Wessels, *Comparative and International Insolvency Law. Central Themes and Thoughts*. Nottingham–Paris 2010, s. 16–21.

¹² H. Hirte, *Towards a Framework for the Regulation of Corporate Groups' Insolvencies*. In: European Company and Financial Law Review, 2008, s. 213.

¹³ R. Galen, *The Recast...*, s. 53–68.

následok, že toto insolvenčné konanie nebude zaradené do koordinačného konania¹⁴. V druhom prípade môže správca namietať osobu koordinátora, pokiaľ ide o jeho kvalifikačné predpoklady alebo konflikt záujmov voči členom skupiny, veriteľom členov skupiny alebo správcom členov skupiny. V tomto prípade súd po zvážení dôvodov uvedených v námietke môže námietke vyhovieť a nevymenuje navrhovanú osobu za koordinátora. Námietky sa podávajú na súde, ktorý zaslal správcovi oznámenie o podanom návrhu na začatie koordinačného konania. Lehota na podanie námietok je 30 dní. Začiatok lehoty sa počíta, odkedy bolo oznámenie o podanom návrhu na začatie koordinačného konania na úrovni skupiny doručené správcovi¹⁵. Námietku je možné podať prostredníctvom štandardného formulára.

Rozhodnúť o začatí koordinačného konania je možné až po uplynutí lehoty na podanie námietok. Rozhodnutie je možné vydať vtedy, ak

- a) začatie koordinačného konania povedie k zefektívneniu vedenia insolvenčných konaní vzťahujúcich sa na členov skupiny spoločností,
- b) veritelia žiadneho člena skupiny spoločností nebudú v dôsledku zaradenia do koordinačného konania finančne znevýhodnení a
- c) osoba navrhovaná za koordinátora spĺňa predpoklady na výkon tejto funkcie vyžadované ustanovením článku 71 Nariadenia.

Rozhodnutie je možné vydať, ak sú vyššie uvedené podmienky všetky splnené kumulatívne. Zaradenie do koordinačného konania sa môže uskutočniť aj dodatočne. Nariadenie o insolvenčnom konaní umožňuje správcovi, ktorého insolvenčné konanie nebolo v dôsledku podania námietky zaradené do koordinačného konania, dodatočne podať návrh na zaradenie do koordinačného konania.¹⁶ Ďalším dôvodom, pre ktorý môže správca po rozhodnutí súdu o začatí koordinačného konania dodatočne podať návrh na zaradenie do koordinačného konania, je ak insolvenčné konanie vzťahujúce sa na člena skupiny začalo až následne po začatí koordinačného konania na úrovni skupiny. O návrhu na zaradenie do koordinačného konania nerozhoduje súd, ktorý začal koordinačné konanie na úrovni skupiny, ale koordinátor¹⁷. V prípade zamietavého rozhodnutia je možné proti nemu podať opravný prostriedok.

¹⁴ I. Mevorach, *The new proposed regime for EU corporate groups in insolvency: a critical note*. In: *Corporate Rescue and Insolvency*, 2013, roč. 6, s. 89.

¹⁵ A. Merlini, *Reorganisation and Liquidation of Groups of Companies: Creditors' Protection vs. Going Concern Maximisation, the European Dilemma, or simply a Misunderstanding in the light of the new EU Insolvency Regulation No. 2015/848*. In: *International Insolvency Law Review*, 2016, č. 2, s. 119.

¹⁶ F. Mucciarelli, *Private International Law Rules in the Insolvency Regulation Recast: A Reform or a Restatement of the Status Quo*. In: *European Company and Financial Law Review*, 2016, roč. 13, č. 1, s. 1–30.

¹⁷ P.H. Conac, *Director's Duties...*, s. 194.

Právomoci koordinátora v koordinačnom konaní

Koordinátor riadi proces koordinačného konania na úrovni skupiny spoločností¹⁸. Nariadenie o insolvenčnom konaní definuje koordinátora ako osobu, ktorá je podľa práva niektorého členského štátu spôsobilá konať ako správca¹⁹. Za koordinátora nie je možné navrhnúť osobu, ktorá bola vymenovaná za správcu v insolvenčnom konaní niektorého člena skupiny. Koordinátor má byť nestranný. U koordinátora nemôže ísť o konflikt záujmov voči správcom ustanoveným do funkcie v insolvenčnom konaní, ktoré sa vzťahuje na člena skupiny, voči veriteľom členov skupiny a ani vo vzťahu k jednotlivým členom skupiny spoločností²⁰.

Právomoc koordinátora sa nevzťahuje na tých členov skupiny spoločností, ktorí sa nezúčastňujú koordinačného konania. Koordinátor má niektoré obdobné oprávnenia ako správca v hlavnom insolvenčnom konaní.²¹ Podobne ako správca v hlavnom insolvenčnom konaní aj koordinátor má právo účasti na schôdzi veriteľov každého člena skupiny spoločností, má právo zúčastniť sa a byť vypočutý v akomkoľvek konaní týkajúcom sa člena skupiny spoločností a právo požadovať informácie od správcov, ktorí boli ustanovení v insolvenčnom konaní vzťahujúcom sa na člena skupiny spoločností, ktoré sú relevantné pre stanovenie ďalšieho postupu v rámci koordinačného konania²². Taktiež správcovia sú povinní oznamovať koordinátorovi všetky informácie, ktoré sú relevantné pre plnenie koordinačného plánu na úrovni skupiny spoločností. Koordinátor a správcovia v insolvenčných konaniach týkajúcich sa členov skupiny, majú navzájom spolupracovať za účelom riadneho plnenia koordinačného plánu na úrovni skupiny spoločností²³.

Koordinátor podobne ako správca hlavného insolvenčného konania má právo podať návrh na prerušenie konania súvisiaceho s členom skupiny spoločností.²⁴ Súd môže konanie prerušiť, ak sú splnené dve kumulatívne podmienky. Prvou podmienkou je, že navrhované prerušenie konania je nevyhnutné pre úspešné vykonanie koordinačného plánu na úrovni skupiny spoločností. Zároveň

¹⁸ M. Menjucq, R. Damman, *Regulation No. 1346/2000...*, s. 145.

¹⁹ R. Galen, *International groups of insolvent companies in the European Community*. In: *International Insolvency Law Review*, 2012, č. 3, s. 376.

²⁰ P.H. Conac, *Director's Duties...*, s. 194.

²¹ R. Galen, *Revision of the European Insolvency Regulation. Proposals by INSOL Europe*, Nottingham 2012, s. 96

²² J. Goldring, J. Perry, *Mutual co-operation...*, s. 110.

²³ E. Inacio, *Regulating the Profession of Insolvency Practitioner in the European Union*. In: B. Wessels, P. Omar, *The European Insolvency Regulation: An Update*. Nottingham–Paris 2010, s. 95–110.

²⁴ R. Galen, *International groups...*, s. 376.

musí byť splnená druhá podmienka, že navrhované prerušenie bude v prospech veriteľov zúčastnených na tomto konaní²⁵. Konanie, ktoré začalo v súvislosti s členom skupiny spoločností môže byť prerušené najviac na obdobie šesť mesiacov.

Jednou z hlavných úloh koordinátora je navrhovanie koordinačného plánu na úrovni skupiny spoločností.²⁶ Vzhľadom na to, že nie všetky otázky týkajúce sa koordinačného konania sú upravené v koordinačnom pláne, koordinátor môže za účelom koordinovaného vedenia insolvenčných konaní týkajúcich sa člena skupiny spoločností navrhovať odporúčania.²⁷ Priebeh koordinačného konania sa spravuje vypracovaným koordinačným plánom a odporúčaniami koordinátora, ktoré slúžia na vykonanie koordinačného plánu.²⁸ Koordináčny plán má obsahovať definovanie opatrení, ktorých uskutočnenie je potrebné na riešenie úpadku členov skupiny spoločností. Koordináčny plán nie je záväzný pre správcov jednotlivých členov skupiny spoločností, ktoré boli zaradené do koordinačného konania.²⁹ Koordináčny plán má pre správcov iba odporúčací charakter. V prípade neplnenia koordinačného plánu alebo odporúčaní, je správca povinný oznámiť dôvody, ktoré ho viedli k ich neplneniu, orgánom, ktorým je podľa svojho vnútroštátneho práva povinný podávať správy (napr. veriteľskému výboru), a taktiež aj koordinátorovi.

Trovy v insolvenčných konaniach týkajúcich sa členov skupiny

Vzájomná spolupráca a komunikácia v rámci insolvenčných konaní týkajúcich sa členov skupiny spoločností a vedenie koordinačného konania na úrovni skupiny si vyžaduje riešenie otázky platenia a náhrady s tým spojených trov. Náklady na spoluprácu a komunikáciu medzi správcami navzájom, insolvenčnými súdmi navzájom a správcami a insolvenčnými súdmi v insolvenčných konaniach týkajúcich sa členov skupiny spoločností, sa považujú za trovy príslušného insolvenčného konania³⁰.

V rámci koordinačného konania na úrovni skupiny spoločností Nariadenie o insolvenčnom konaní obsahuje úpravu týkajúcu sa odmeny koordinátora, nákladov na vedenie koordinačného konania a riešenie rozdelenia ich náhrady medzi jednotlivých členov skupiny spoločností. Náklady na vedenie koordinačného konania na úrovni skupiny majú byť primerané a odôvodnené³¹. Roz-

²⁵ F. Mucciarelli, *Private International Law Rules...*, s. 1–30.

²⁶ I. Mevorach, *The new proposed regime...*, s. 89.

²⁷ A. Merlini, *Reorganisation...*, s. 119.

²⁸ M. Menjucq, R. Damman, *Regulation No. 1346/2000...*, s. 145.

²⁹ I. Mevorach, *The new proposed regime...*, s. 89.

³⁰ R. Galen, *International groups...*, s. 376.

³¹ I. Mevorach, *The new proposed regime...*, s. 89.

hodnutie o začatí koordinačného konania obsahuje vo výrokovej časti údaj o výške odhadovaných nákladov koordinačného konania a o podiele, ktorý majú jednotliví členovia skupiny spoločností znášať. Ak koordinátor predpokladá, že v porovnaní s odhadom nákladov v čase začatia koordinačného konania si výkon funkcie koordinátora vyžiada podstatné zvýšenie nákladov, je povinný to oznámiť jednotlivým správcovi členov skupiny spoločností, ktorí sa zúčastňujú koordinačného konania. Zároveň je koordinátor povinný vopred si vyžiadať schválenie súdu, ktorý začal koordinačné konanie na úrovni skupiny. Podstatné zvýšenie nákladov predstavuje 10 % oproti pôvodne odhadovanej sume. Výška nákladov na koordinačné konanie a podielu týchto nákladov, ktorý majú znášať jednotliví členovia skupiny spoločností, na ktorých sa vzťahuje koordinačné konanie, sa majú určiť na základe vnútroštátneho práva členského štátu, v ktorom sa začalo koordinačné konanie³². Odmena koordinátora má byť adekvátne a má zodpovedať splneným povinnostiam a zohľadňovať aj primerané výdavky, ktoré koordinátor pri plnení svojich úloh v rámci koordinačného konania vynaložil. Na konci koordinačného konania na úrovni skupiny má koordinátor vypracovať záverečný výkaz nákladov na koordinačné konanie, proti ktorému môžu zúčastnení správcovia podať námietky³³. Ak námietky nebudú podané, záverečný výkaz sa považuje za schválený. Záverečný výkaz sa predkladá na potvrdenie súdu. Ak sú proti záverečnému výkazu podané námietky, rozhodne o nich súd, ktorý začal koordinačné konanie.

Návrhy de lege ferenda

Z ustanovení Nariadenia o insolvenčnom konaní týkajúcich sa koordinačného konania na úrovni skupiny spoločností vyplýva, že koordinačné konanie má dobrovoľný charakter. Vyplýva to zo skutočnosti, že ak správca ustanovený v insolvenčnom konaní, na ktoré sa vzťahuje návrh na začatie koordinačného konania, vznesie námietku proti zaradeniu do koordinačného konania na úrovni skupiny spoločností, toto insolvenčné konanie sa do koordinačného konania nezaradí. Naďalej považujeme za vhodné ponechanie dobrovoľného charakteru koordinačného konania. Avšak ak nebola správcovi vznesená námietka proti zaradeniu do koordinačného konania na úrovni skupiny, ustanovenie Nariadenia o odporúčanom charaktere koordinačného plánu (článok 70 odsek 2 Nariadenia) by sa do budúcnosti malo zmeniť tak, že koordinačný plán by mal mať záväzný (nie iba odporúčací) charakter pre členov, ktorí sú zaradení do koordinačného

³² G.J. Boon, *Promoting Business Rescue in Europe*. In: *International Insolvency Law Review*, 2016, roč. 7, č. 1, s. 1.

³³ P.H. Conac, *Director's Duties...*, s. 194.

konania na úrovni skupiny spoločností z dôvodu, aby sa nezmaril účel koordinácie, ktorým je spoločný postup v rámci dosiahnutia ozdravenia skupiny spoločností. V prípade nesúhlasu niektorého zo zúčastnených správcov s koordináčnym plánom, by bolo možné podať námietky na súd, ktorý rozhodol o začatí koordináčného konania.

Z článku 56 a nasl. Nariadenia vyplýva, že nie je obmedzená možnosť, aby v rámci právomoci súdov jedného členského štátu začali insolvenčné konania, ktoré sa týkajú viacerých spoločností patriacich do rovnakej skupiny, ak sa preukáže, že centrum hlavných záujmov spoločností sa nachádza v tom istom členskom štáte. Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) je možné novelizovať tak, aby správcovia v týchto konaniach neboli vyberaní na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom spravodlivosti, ale aby bolo možné pre všetky insolvenčné konania týkajúce sa členov tej istej skupiny spoločností ustanoviť toho istého správcu.

Z článku 61 odsek 1 a 2 Nariadenia vyplýva, že správca ustanovený v insolvenčnom konaní týkajúcom sa člena skupiny spoločností, môže podať návrh na začatie koordináčného konania. V rámci toho je možné do zákona o konkurze a reštrukturalizácii doplniť ustanovenie v tom zmysle, že podmienkou pre podanie takéhoto návrhu je predchádzajúci súhlas veriteľského výboru alebo súdu na podanie tohto návrhu.

Zákon o konkurze a reštrukturalizácii môže podrobnejšie upraviť spoluprácu a vzájomnú komunikáciu, práva a povinnosti koordinátora a správcov v insolvenčných konaniach zaradených do koordináčného konania na úrovni skupiny a zakotviť podrobnosti o skončení funkcie koordinátora. Okrem odvolania koordinátora súdom, ktoré je výslovne upravené v Nariadení o insolvenčnom konaní, je dôvodom zániku funkcie koordinátora aj vzdanie sa funkcie, smrť koordinátora alebo skončenie insolvenčných konaní zaradených do koordináčného konania. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii môže upraviť, že správca je povinný podať návrh na odvolanie koordinátora, ak o tom rozhodne schôdza veriteľov alebo veriteľský výbor.

Záver

V súvislosti so zväčšujúcim sa vplyvom nadnárodných spoločností bude právna úprava insolvenčných konaní vedených voči subjektom, ktoré sú vzájomne personálne alebo majetkovo prepojené, čoraz viac nadobúdať na dôležitosť. S ohľadom na konkurenciu právnych poriadkov viacerých štátov

a veľké vzájomné rozdiely medzi týmito právnymi poriadkami nie je možné zavedenie jedného insolvenčného konania pre všetkých členov skupiny spoločností. Preto je v týchto samostatných konaniach do budúcnosti nevyhnutná vzájomná spolupráca a komunikácia medzi správcami ustanovenými pre jednotlivých členov skupiny, ktorá sa musí realizovať s cieľom zabezpečenia efektívneho vedenia insolvenčných konaní týkajúcich sa materskej spoločnosti a dcérskych spoločností, ktoré sa častokrát nachádzajú v rôznych členských štátoch. Je možné konštatovať, že zavedenie koordinačného konania predstavuje významný prínos pri riešení koncernovej insolvencie, najmä s ohľadom na snahu jej riešenia prostredníctvom uprednostnenia reštrukturalizácie pred konkurzným konaním, ktoré má likvidačný charakter. Nová právna úprava prispeje k poskytnutiu druhej šance pre životaschopné subjekty patriace so skupiny spoločností, ktoré sa dostali do finančných ťažkostí.

Bibliografia

- Bernardo P.J.F., *Cross-border Insolvency and the Challenges of the Global Corporation: Evaluating Globalization and Stakeholder Predictability through the UNCITRAL Model Law on Cross-Border Insolvency and the European Union Insolvency Regulation*, In: Ateneo Law Journal, 2012, roč. 50.
- Bon G.J., *Promoting Business Rescue in Europe*. In: International Insolvency Law Review, 2016, roč. 7, č. 1.
- Conac P.H., *Director's Duties in Groups of Companies – Legalizing the Interest of the Group at the European Level*. In: European Company and Financial Law Review, 2013, č. 10.
- Galen R., *International groups of insolvent companies in the European Community*. In: International Insolvency Law Review, 2012, č. 3.
- Galen R., *Revision of the European Insolvency Regulation. Proposals by INSOL Europe*, Nottingham 2012.
- Galen R., *The Recast Insolvency Regulation and Groups of Companies*. In: R. Parry, P. Omar, *Reimagining Rescue*, Nottingham, Paris 2016.
- Goldring, J., Perry, J. Mutual co-operation in multinational insolvencies – approach of the English courts. In: Insolvency Law & Practice, 2000.
- Hirte H., *Towards a Framework for the Regulation of Corporate Groups' Insolvencies*. In: European Company and Financial Law Review, 2008.
- Inacio E., *Regulating the Profession of Insolvency Practitioner in the European Union*. In: B. Wessels, P. Omar, *The European Insolvency Regulation: An Update*, Nottingham–Paris 2010.
- Menjucq M., Damman R., *Regulation No. 1346/2000 on Insolvency Proceedings; Facing the Companies Group Phenomenon*. In: Business Law International, 2008, roč. 9, č. 2.
- Merlini, A., *Reorganisation and Liquidation of Groups of Companies: Creditors' Protection vs. Going Concern Maximisation, the European Dilemma, or simply a Misunderstanding in the light of the new EU Insolvency Regulation No. 2015/848*. In: International Insolvency Law Review, 2016, č. 2.
- Mevorach I., *The 'Home Country' of a Multinational Enterprise Group facing Insolvency*. In: Norton Annual Review of International Insolvency, 2009.

- Mevorach I., *The new proposed regime for EU corporate groups in insolvency: a critical note*. In: Corporate Rescue and Insolvency 2013, roč. 6.
- Mucciarelli F., *Private International Law Rules in the Insolvency Regulation Recast: A Reform or a Restatement of the Status Quo*. In: European Company and Financial Law Review, 2016, roč. 13, č. 1.
- Nietzer E., *Guidelines for Coordination of Multinational Enterprise Group Insolvencies*. In: International Insolvency Law Review, 2012, roč. 3, č. 4.
- Rainey K., *The European Insolvency Regulation and the Treatment of Group Companies: An Analysis*. In: International Corporate Rescue, 2006, č. 3.
- Wessels B., *International Jurisdiction and Groups of Companies*. In: A. Verweij, B. Wessels, *Comparative and International Insolvency Law. Central Themes and Thoughts*, Nottingham–Paris 2010.

Streszczenie

Autor analizuje wybrane zagadnienia dotyczące transgranicznych skutków postępowań upadłościowych przeciwko członkom grupy spółek na mocy rozporządzenia (UE) 2015/848 Parlamentu Europejskiego oraz Rady z 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (przekształcenie). Autor zajmuje się podstawowymi zasadami, które mają zastosowanie w praktyce postępowania upadłościowego spółek wielonarodowych. Analizuje problemy, które występują w praktyce, na końcu artykułu formułuje sugestie *de lege ferenda*. Celem artykułu jest analiza specyfiki postępowania upadłościowego członków grupy spółek w państwach członkowskich Unii Europejskiej na mocy europejskiego rozporządzenia w sprawie niewypłacalności (przekształcenie).

Słowa kluczowe: postępowanie upadłościowe, grupy spółek, przekształcenie, Unia Europejska

INSOLVENCY PROCEEDINGS OF MEMBERS OF A GROUP OF COMPANIES

Summary

The author in the article entitled “Insolvency proceedings of members of a group of companies” analyses selected issues relating to the cross-border effects of insolvency proceedings against members of a group of companies under the Regulation (EU) 2015/848 of the European parliament and of the Council of 20 May 2015 on insolvency proceedings (recast). The author deals with the fundamental rules which are applicable in the practice of insolvency proceedings of multinational companies. The author also refers to the related possible problems which occurs in the application practice and at the end of the article formulates suggestions *de lege ferenda*. The aim of the article is to analyse the specificities relating to insolvency proceedings of members of group of companies in the Member States of the European Union under the European insolvency regulation (recast).

Keywords: Insolvency proceedings, group of company, recast, European Union